

DEiecti ipsi a facie dñi: et in abyssū inferni ¶. i. sine fine detrusis: mūdo remanēte purgato ac in dei laudē et gloriā et solaciū beatorū glorificato .i. in quandā admirandā pulchritudinē p raptu creature cuiuslibet innouato: christus dñs sāctos oēs cū angelis btis in gloriā deducet cū iubilo .ac in eterne claritatis abyssū secū regnatos phennit̄ introducet. vbi beat̄ āgelis siles erūt: et creatoris essentiā mūdis cordibus p̄tēplantes: eterna exultatione gaudebūt. diuine dilectōis ac mutue caritatis possessione deo suo in eternū et inuicē sibi felicit̄ adherēbūt. ibi exuberabit eis tanta letitia: tāta celestīū gratia gaudiorū: ut remuneratori suo p tantū muneribus grās sp̄ agant: et nullū fastidiū ex ipā affluentīū bonorū pceptōe sustineāt. Quicūq; ibi erūt et si differentibus meritis abiucez distabūt: oēs tñ vna pfectōe btī erūt. quia singulis sua p̄mia sufficientia p̄fus erūt. ¶. ii. in quo ponit̄ qdā excitatō ad btitudinē p̄tēplandā. ¶. Nos aut̄ frēs carissimi in hui⁹ mūdane pegrinatōis erūna nostri exilii penas sustinentes: bonorū oīm egestate squalentes: et malorū oīm dispendia pferētes. vndiq; pctōrū laqueos hostiūq; malignorū insidias metuentes. sed nō satis vigilant̄ aut sollicite p̄cauētes. vndiq; p̄suras et angustias patientes. cecutiētes in miseris. torpescētes in vitis. uanitatem p̄veritate. exilium p patria. egestatē p copia. vilitatē p glā cecitate miserabili seu potius insana dementia diligētes. ad illā sanctorū gloriā de qua aliquātip̄er prefati sumus: intellectus aciem et mentis faciem eleuantes: eterne vite gaudia contemlemur. ut eius dulcedinē palato cordis aliquantulū p̄gustemus: et suauitate degustationis illecti: deum ipm feruentius diligamus: ac ipām gloriā ardentius appetamus. peccatum vigilantius caueam⁹ mundi contemnamus. p̄spera. letiusq; ac leuius sustineamus aduersa. omnibus quoq; que in mundo sunt funditus moriamur. Si enī de illius iōense suauitatis abyssō nobis fuerit a sūmo largitore p̄cessū stillā uel modicū p̄ sentire: statim p̄ntis tediū finiri optabimus: ac misere pegrinatiōis exiliū nequaquā p patria diligem⁹: sed ad vitā beatā ardētī desiderio

suspirādo tendemus. Notandū est autē qđ ait greg. d. hoc distare inter delitias corpis et cordis solet: qđ corpales delitiae dū nō habent graue in se desideriu accendūt. cū vero habite edunt: comedentē ptinus in fastidiū p facietatē vergūt. At ptra: spiritales delitiae dū nō habent in fastidio sūt: cū vero habent in desiderio tantoq; a comedēte āplius esuriunt: q̄to ab esuriēte āplius comedunt. et idcirco nō habite amari nō pūt. quia earū sapor ignorat. Quis ei amare valet qđ ignorat Proinde psal. admonet dicēs. Gustate et videte qm̄ suavis ē dñs. ac si apte dicat. Suauitatē eius nō cognoscitis. quia hūc minime gustatis: sed cibū vite ex palato cordis tangite: ut p bantes eius dulcedinē valeatis amare. ¶ §. iii. in quo oñdīf q̄ debilis et defectiua sit hūana cognitio respectu beatitudinis. ¶ Aduertendū est autē qđ sicut ait greg. in dyalo. p̄mus hūani generis parens postq̄ de paradisi gaudiis exigente culpa sua pulsus est. in huius exiliū et cecitatis quā patimur erū nāvenit: et illa celestis patrie gaudia q̄ p̄us p̄teplabat videre nō potuit. In paradiso quippe p̄sueuerat verbis dei p̄frui: beatorū āgelorū spiritibus cordis mūdicia et celsitudine visiois interesse. Sed postq̄ hūc cecidit ab illo quo implebat mentis lumine recessit. Ex cuius videlz carne nati: in huius exiliū cecitate audiuius quidē celestē esse patriā. audiuius ciues eius esse dei angelos. audiuius socios eorū esse spūs iustorū p̄fectorū. Sed carnales quiq; cū inuisibilia p̄ experimentum scire nōvalēt: dubitat vtrū ne sit qđ oculis corporalibus nō vidēt q̄ nimis dubietas p̄mo parēti esse non potuit. q̄ exclusus a paradisi gaudiis hoc qđ amiserat se vidisse recoluit. Nos autē recolare uel sentire audita nō possum⁹. q̄ eorū experimentū de p̄terito nō tenem⁹. Ac si enī mulier p̄gnās mittat in carcerē ibiq; pariēs puerū natū nutriat. adolescētīq; mater solē/lunā stellas/mōtes/colles/et cāpos/aues volātes. currētes equos. varietates colorū. diuersaq; nomiet genera picturāz. ille vero natus et nutritus in carcere nihil aliud sciens q̄ tenebras: hec audiens nō credet. quia p̄ experientīā non cognoscit. Ita in hac cecitate nati homines dum summa et inuisibilia audiunt: anvera sint diffidunt. quia sola hec infima in quibus na

Pars quinta.

ti sūt visibilia cognouerūt. Vnde factū est ut visibiliū inuisibiliūq̄ creator hūani generis redēptor veniret: ut dū visibiliter deū cognosceremus: p̄ ip̄m factū visibilē in amorē inuisibiliū raperemur. Rursus in corda nostra spiritū sanctū misit: quatinus p̄ eū viuificati crederemus q̄ p̄ experimentū scire adhuc non possumus. Quotquot ergo hūc spiritū hereditatis nostre pignus acceperimus: deuita inuisibiliū nō dubitamus. Quisq̄ aut̄ in hac credulitate nō est solidus: debet p̄culdubio maiorū dictis credere: ac illis iā experimentū inuisibiliū p̄ spiritū sanctū habentibus fidē p̄bere. Nā stultus ē qui matrem suam ideo putat de luce mentiri: q̄a nihil tale potuit experiri. **§. iiii.** Qualiter possit homo deuenire in cognitionē btitudinis. **¶** Nos itaq̄ in cognitionē inuisibiliū ⁊ experimentalē degustatōe celestiuū in experti scripture sacre sententiis: viroꝝq̄ p̄batissimoz tā p̄tinua exercitacione q̄ subtili p̄tēplatoē: q̄ etiā diuina reuelatōe celitus instructorū testi moniis et exemplis: fidē plenā indubitantē adhibere. Quorū vnus vsq̄ ad tertiū celū raptus: ut inter angelos disceret quod inter homines p̄dicaret: i. ad cor. iiii. Quod oculus n̄ vidit nec auris audiuit: nec in cor hoīs ascendit: p̄pauit de his q̄ diligūt eū. Sed qm̄ hec sic i generali plata: et sūmaria breuitate p̄missa par̄ alliciūt: et in expertoz mentes non nutriūt: q̄ nō cognouerūt ex paucis multa colligere. nec ex p̄ncipiis p̄clusiones elicere. nec ex minutiis ima cogitare nisi e nucliaciis explicent: et velut in p̄ticularū diuidā. puta si puero pomū grossū porrexeris: aut integrū panē edendū p̄bueris: p̄t̄ cōplexionis teneritudine ⁊ oris angustia neq̄ assūmere. nec nutrit̄ nisi p̄ eius capacitate in p̄ticularū discindat̄. Ideo diuidam⁹ in p̄tes magna q̄ diximus: ut puuloꝝ gust⁹ afficiat̄ sapidius et mētes efficaci⁹ attrahat̄. ac aīme ad vitā eternā vegetatius nutriantur.

¶ Sermo. ii. de btitudine in sp̄ali: p̄tinēs. §. iiii. §. i.

Quā btitudo sit finis vltimus hoīs: oīs ei⁹ desiderii cōpletiu⁹: et duplex sit finis eius. s. int̄sec⁹ et ext̄sec⁹: ē duplex. Est enī qdā btitudo ext̄sec⁹ q̄ nos btificat effectiue vic⁹ ip̄e deus. Est ei⁹ btitudo int̄sec⁹ q̄ nos btificat formalit̄

.i. bñtudo creata. p̄ma est tanq̄ finis in quo q̄scimus ¶ §.ii.
 i quo distinguñt̄ dotes bñtudinis aie create Septē ptes p̄n
 cipales a sc̄tis et doctoribus assignant̄ q̄ dotes cōiter appellā
 tur. quarū tres sūt in aiabus: et q̄ttuor in corporibus btōy.
 dicunt̄ aut̄ dotes in patria methaphorice: ad s̄ilitudinē dotis
 in m̄rimonio carnali. qm̄ sicut ibi dos dat̄ sponso a p̄re spon
 se. i. advsū spon̄si p̄pter onera matrimonii sustinēda tñ p̄p̄e
 tas matrimonii remanet penes spon̄sā. Vñ soluto m̄rimoio
 carnali: dos remanet penes eā. Sic dos in patria dicit̄ nō qd̄
 cunq̄ donū datū aie in traductiōe sui in gl̄iam: sed donū p̄ci
 puū aiam ad actū vite gloriose disponēs: qd̄ dat deus p̄ aie
 beate ad possidendū: sed sponso xp̄o ad gl̄iam et honorē et
 non ad vsū. q̄a bonorū nrōy nō eget. Vel dicit̄ hic dos id qd̄
 dat̄ sponse ab ipso sponso. sicut d̄r gen̄. xxxiiii. Sicut dixit sy
 chen iacob et filiis eius. Augete dotē et munera postulate.
 Et exo. xxii. Si seduxerit qs virginē dormieritq̄ cū ea: dota
 bit eā. Dotes ergo aie sūt dona qd̄ā p̄cipua diuinitus ei data
 in traductiōe sui in gl̄iam: qbus aia deo imediate p̄iungit̄
 tāq̄ p̄ncipio vite sue: et ei p̄fecte obedit ne p̄ ipsū aia ab actu
 gl̄ie retardet. Est aut̄ aduertendū q̄ dotes iste p̄p̄e sūt in aia
 bus beatis. minus p̄p̄ie in āgelis. minime p̄p̄ie in xp̄o. q̄a in
 m̄rimonio d̄z esse p̄sensus aiorū. p̄formitas naturay. distin
 ctio p̄sonay. et de nō spon̄sa fit spon̄sa. Hec oia vere sūt iter
 xp̄m et aiam beatā. Licet aut̄ p̄mū istorū cōe sit anglis/ aia
 bus et xp̄o. tñ p̄ sc̄dm̄ excludunt̄ angl̄i. q̄a nō hñt p̄formitatē
 in natura cū xp̄o. p̄ alia duo excludit̄ distinctio. q̄a in xp̄o ē
 p̄sonay distinctio. Nō ei h̄z hūanitas in xp̄o p̄sonalitatē: sed
 subst̄atificat̄ in p̄sona verbi. nec hūanitas de nō spon̄sa assū
 p̄ta facta est spon̄sa. ideo xp̄s nō d̄r dotes h̄re. ¶ §.iii. de do
 tibus aie in generali. ¶ Dotes aie sūt tres. videlz̄ apta visio
 delectatio siue fruitio/ et secura tētio uel comp̄hensio. fm̄ ali
 os seu etiā sc̄dm̄ quosdā fruitio. Sciendū enī q̄ fruitio ipor
 tat delectationē in fruēte et adhesiōnē cū re fruibili. Quan
 tū ad p̄mū ponit̄ sc̄da dos fm̄ quosdā. q̄tū ad sc̄dm̄ inseparabi
 lē adhesiōnē ponit̄ tertia. D̄r aut̄ secura tentio uel potius se
 curitas p̄petuatōis bñtudinis. q̄a fm̄ aug. iii. de trim. Impof

¶ Quinta pars.

fibile est aliquē esse beatū si nō sit de sua b̄titudine securus. Tres iste dotes succedūt tribus virtutibus theologis. q̄a si dei succedit cognitio siue visio. caritati delectatio vel fructio spei uero securitas p̄petuationis. R̄ndent etiā tribus potentis anime. quia visio p̄ficit intelligentiā. delectatio uoluntatem. secura tentio memoriam.

¶ Sermo. iiii. de dotibus aīe in sp̄ali: p̄tinēs §. iiii. ¶ para. i.

Prima dos anime est aperta et imediata deivisio: q̄ diuina essētia tota uidebit̄ ab oibus bt̄is sed nō totaliter q̄a p̄pter sui infinitatē et imensitatē est incōprehēbilis cui libet creature. nec aliter etiā uidebit̄: sed limp̄idius ab uno q̄ alio. Hec autē diuersitas erit non ex pte deivisibilis. q̄a p̄pter suā simplicitatē nō pōt uideri q̄n totus uideat̄. sed ex pte uidentū inq̄tū una potētia magis erit p̄fecta lumine glorie q̄ alia: p̄fectius opabitur circa unū et idē obiectū. Sicut sol e qualr se rep̄ntat oculis oīm uidentū: t̄n nō oēs equalit̄ uidēt et aspiciūt in illū. sed aliter et aliter s̄m q̄ oculus est magis uel minus dispositus ad uidentū. Et eadez littera a diuersis legentibus nō eq̄l̄r intelligit̄ ab oibus. sed vnus subtilius et p̄fūdus itelligit eā q̄ alr̄. q̄ diuersitas nō ex pte littere: sed ex parte legentiū dinoscit̄ puenire. Hec autē bt̄a visio dicit̄ imediata. q̄a uidef̄ diuina essētia a bt̄is sine medio deferente et sine medio obnubilante: nō t̄n sine medio disponēte. Videbit̄ inq̄ sine medio deferente. in cognitōe enī sensibili req̄rit̄ mediū deferens. sicut p̄ in visu et auditu ubi req̄rit̄ aer mediū int̄ potentiā et obiectū: deferēs sp̄z ab obiecto vsq̄ ad oculū uel aurē. Vñ: impedit̄ actus uideēdi uel p̄t̄ nimīā distantia: q̄n tāta ē q̄ nō pōt sp̄s uisibilis deferri usq̄ ad oculū uel p̄t̄ indistantiā. q̄a obiectū uisibile sup̄ oculū positū n̄ uidet̄. et sic p̄ q̄ ad actū uisiois req̄rit̄ mediū deferēs. q̄a nō est uisio p̄ distantiā: sed p̄ p̄ntiā. q̄a de^o ubiq̄ p̄ns ē p̄ essētia et ē it̄mior aīe q̄ ip̄a sibi. Videbit̄ etiā sine medio diuidēte uel se p̄ate q̄d est culpa. Sicut dicit̄ isa. lix. Pct̄a uestra diuiserūt int̄ uos et deū uestrū. Itē sine medio obnubilante: sicut ē mediū creature. q̄a mediāte uestigio creature manu dicit̄ hō in cognitōe dei. Sic habet̄ ro. i. Inuisibilis dei a creatura mūdi

id est ab hoīe p ea q̄ facta sunt intellecta p̄spiciunt. Item sine medio figure quō medio patriarche et pp̄he manucebāt ⁊ manucebant antiquitus in cognitionē diuinorū. Sicut ait ap̄ls. i. ad cor. x. Oīa in figura p̄tībāt illis. Itē sine medio scripture: ibi enī nō indigēt beati ad cognoscendū deū rōnibus phōrū: nec auctoritatibus scripturarū. nec testimoniis s̄a ctōrū. i. ad cor. xiii. Siue pp̄hetie euacuabunt. siue lingue cessabunt. siue sc̄ia destruet ⁊c. Itē sine medio fidei: videmus eī nūc p̄ speculū in enigmate: tūc autē facie ad faciē. Cū autē venierit qd̄ p̄fectū est: euacuabit̄ qd̄ ex parte est. auferet̄ eī om̄e enigma et oīs obscuritas. Euacuabit̄ etiā fides. quia fides ē nō apparentiū. fidei autē q̄ nunc est succedit visio manifesta. nūc enim sumus in tenebris: ibi autem in lumine claritatis. Et hoc est mediū disponēs ad visionē dei de quo dictū est q̄ deus nō videt̄ sine medio disponēte. Vñ psal. In lumine tuo videbimus lumen diuinitatis tue: hoc est lumen viuificans/clarificans/simplificans/ac p̄ hoc deiformē efficiens: et deo assimilans. Vñ. i. Ioh. iiii. carissimi nūc filii dei sumus: sed nondū apparuit quid erimus: cū autē apparuerit siles ei erimus qm̄ videbimus eū sicuti est. Hic autē sciendū est q̄ deum videbimus in se et deū in nobis et nos in deo et deum in singulis creaturis et creaturas in deo. cognoscere deū in se/id ē in essentia sua vocat̄ cognitio meridiana. Cognoscere creaturas in verbo in pp̄rio genere: vocat̄ cognitio vesp̄tina. Attendendū est etiā q̄ aīe beate vidēdo deū simul et semel vni ca visione vident oīa q̄ sunt eis necessaria ad integritatē beatitudinis. Alia vero nō vident nisi q̄tū et qm̄ et quō placet ei reuelare. quia claritas eius est speculū: ideo relucēs in eo species/id est idee oīm fiendorū. Sed speculū est volūtariū: ideo aliqua reuelat aliqua nō. et quedā vni q̄ nō alteri. qdā in vno tpe q̄ nō in alio. et hoc fm̄ bñplacitū bone voluntatis: nulla tñ vicissitudinis mutatione in se facta. Aīe quoq; beate sunt qdā specula spūalia admodū speculū diuina in se rapientia claritatē. Vnde quēadmodū materiali sole in sua maxima virtute lucente: radiosq; suos sup̄ speculū solidum de calibe pollitum et tersum perpendiculariter emittente huiusmodi

Quinta pars.

speculū in se recipit similitudinē solaris luminis intantū ut al-
ter sol p̄uentibus videat̄. et qui tale videt speculū solē videt
tanteq; claritatis efficiē ut nullus sufferre posset aspectus: s; reuerberatus
nimietate luminis obtundat̄. Sic et multo fortius in animabus beatis q̄ sunt
specularis nature ut dictū est: p̄iecturare debemus. Ex influētia enī illius
incōmutabilis et incōprehensibilis claritatis recipiūt radios luminosos. nō
solum in superficie sicut materiale speculū recipit radios solares sed in
intimis suis ut eis totaliter penetrent. et sic oīno deiformes effecte
in eādē imaginē trāsfornent̄. Qd etiā virtute p̄templatiōis quodāmodo
inchoat̄ in via. sicut ait ap̄s. ii. ad cor. iii. Nos autē gl̄iam dñi
speculātes in eandē imaginē trāsfornamur a claritate in claritatē tanq̄
a dñi spū. sed qd fit hic fit impfecte: ineffabiliter in gloria p̄sumat̄.
Exemplū grossū ⁊ materiale potes hic aliquat̄ adaptare de ferro igni
to qd ab ignis virtute totū vndiq; vsq; ad intima penetrať: et adeo
indiuisa sunt ignis et ferrū: ut qui videt ferrū ignē vide re se videat
plusq; ferrū: et sic a natura sua imitari videt̄: et ī pprietates ignis
mirabilr transformari: ut actōnes ignis et spēm plus videat̄
assumpsisse q̄ ferri. ¶ **¶.ii.** ¶ **S**cdā dos aīe est fruitio siue delectatio.
Est autē delectatio sicut ait augustinus. xiiii. de ciui. dei: p̄iunctio
p̄ueniētis cū p̄uenienti cum sensu eiusdē. In patria autē erit p̄fectissima
p̄iunctio aīe cuiuslibet cū deo. Cū igit̄ sūma sit p̄ueniētia inter
aiam et deū: sūma erit ibi delectatio de deo et in deū. Ceterū cū
tanta sit delectatio in re adepta q̄ta est res ipsa. et deus sit infinitū
īmen sum, ineffabile, incomphensibile bonū: delectatio quā habet
quelibet aīa in deo est īmensa, ineffabilis, incomphensibilis scdm
capacitatē aīe cuiuslibet p̄fruetis: et esset infinita si capacitas
aīe poss; capere infinita. Est autē differēs in diuersis nō ex parte
obiecti fruibilis: sed ex parte fruentiū animarū. Nā beati quāto
lumine glorie sunt p̄fectius illustrati: et ip̄a illustratione p̄fectius
deiformes effecti: tanto diuinā essentia accutius p̄templant̄ et in
ipsa p̄templatiōe amplius delectant̄. Hec ineffabilis et incomphensibilis
delectatio q̄ fruitio nūcupat̄ inchoat̄ in dei clarissima p̄uisione. Ideo tota bea-

titudo quandoq; dicitur persistere in visione. sicut ait aug. Visio est tota merces. Et iohā. xiiii. dicit saluator. Hec est vita eterna ut cognoscant te solūverū deū: et quē misisti iesū christum. Nam diuine claritatē immensitas ipsa sua pulchritudine virtualiter trahit: et immensa dulcedine rapit ad se oēm spiritum cōtuentem. ut a se deferens se toto ferat in ipm. totusq; transeat et transferat in ipm. ac abyssus incōphensibilis lucis absorptus. et quicquid creatū est in semetipm oblitus: quodam ineffabili modo deificatus: ipius dei p̄cordiis intimescens. Vnde aug. ait. Tanta est pulchritudo iustitie. tanta iocūditas lucis eterne. hoc incōmutabilis veritatis atq; sapientie virtus etiā si non liceret amplius in ea manere q̄ vnius diei mora ppter hoc solū innumerabiles āni huius vite pleni delitiis et circūfluentia tpalium bonorū recte meritoq; temnerent. Et addit bern. Cui compata oīs aliunde suauitas dolor est. oīs iocūditas meror. omne dulce amarū. omne decorū fedū. omne quodcūq; aliud delectare posset molestū. cū dei bonitas in infinitū excedat omnē aliā bonitatē. Idem quoq; augu. ait in p̄sona domini. Ego ero illis quecūq; ab hominibus honeste desiderant. *vita / salus / victus copia / gloria / honor / pax: et omnia bona.* Sic enī erit ipse omnia in oibus. ipse erit finis desideriorū nostrorū qui sine fine videbit. sine fastidio amabitur. sine fatigatione laudabit. Vnde seipm̄ pmittens moysi exodi. xxxiii. Ego ostendam tibi omne bonum. Et sapi. pro uerbi. xi. Desideriū iustorū omne bonū. Et idem. x. Desideriū suum iustis dabit. Vnde tunc complebit omne desiderium nostrū et hūanus oīno terminabit appetitus. ps. Satiabor cū apparuerit gloria. Nec obstat quod dicitur ecci. xlii. Quis faciat videns gloriā dei: qm̄ non erit ibi facietas q̄ desiderium implet. Simul ergo est ibi facietas et esuries. facietas quidē ex abundatissima plenitudine sūmi boni. Esuries quidē ex continuato semp̄ desiderio fruitōnis. Satietas ergo tollit indigentia. esuries autē excludit fastidiū. In hoc enī differunt corpales delicie a spūalibus. quia corpales oīno dum non habent: graue in se desideriū accendunt. cū vero habite edunt: contendentē ptinus in fastidiū p̄ facietatez

Quinta pars.

vertūt. Sed spūales dū nō habent in fastidio sūt: cū vero habent in desiderio: tātoq; a comedēte āplius esuriunt q̄to ab esuriēte āplius comedunt. Nā de visōe q̄ beati āgeli deū vident dicit math. xviii. Angeli eorū sp̄vidēt faciē patris: et tñ sp̄videre desiderāt. sicut dicit. i. petri. i. In quē desiderāt āgli sp̄picere. vñ ex magne deuotōis spū dictū est. mirant nec deficiūt in illū quē sp̄piciūt. fruunt nec fastidiunt quo frui magis sitiūt. ¶ **S. iii.** ¶ Tertia dos aīe est secunda tentio. tentio quidē: id est p̄fecta possessio sine amissione. et secunda sine dubitatione. Neq; enī beati essent si deū amittere formidarent. ¶ **Ait autē āsel in li. de silitu.** Dico enim q; si illa bona celestia beatus aliquis p̄diturus est: aut ipse volet ea p̄dere sua sp̄ote aut deus volet ei nolēte ea auferre. aut aliq; alius fortior su pueniens ea tollet ab eo: deo et illo nolēte. Sed certe nec ipse abiecto tanto bono in miserias q̄s euasisse gaudiosius exultabit decidere volet. nec vllus eo fortior supueniet qui deo iustū p̄tegente illi inuito aliquatenus ea tollet. et sic p̄ q; beati de sua eterna et imarcessibili gl̄ia sunt securi. hec autē securitas om̄s alias beatitudinis partes q̄ nō p̄fecte p̄t haberi sine illa p̄firmat: aīasq; b̄tōrū in maxia pacis trāquillitate getat.

Sermo. iiii. de dōtibus corporis
p̄tinens paragraphos. v. ¶ **S. i.**

Dotes corporū beatorū sunt quattuor. videlicet claritas, impassibilitas, subtilitas, et agilitas. Cū enim forma de beatū p̄portionari materie: in illo statu future resurrectionis disponēt corpora sc̄dm exigentiā et decentiā aīarū. Vnde sicut corpora dānatorū ex ordinatione diuina habebunt dispositiones eorū miserie rūdentes: sic corpora beatorū habebunt dotes et p̄prietates illi statui p̄decētes. Damnatōrū quidem corpa demeritis eorū exigētibus et diuina iustitia hoc agente: erūt turpissima, fedissima, debilissima, et p̄derosissima: ut ex eorū vilissimis p̄ditōibus aīe dānatorū desolabiliter p̄grauent: et ex eorū cruciatibus eorū miseria et supplicium augeat. Corpora vero beatorū habebūt p̄ditōes oīo p̄trarias: sic miro modo p̄portionatas beatitudini aīarū: ut oīno sint eis subiecta et p̄fecte obedientia. nullomodo retardāta

eas uel impediencia ab actu glorie. quāmo ineffabiliter sublimabunt sup statū cuiuslibet corporee creature: ut ex eorū dotibus gloriosis animarū beatitudo amplius augeat. Preter hoc autē q̄ aīa beata corpori suo inseparabilr vnies: ut forma incorruptibilis in statū incorruptionis corpori suo esse i corruptibile tribuat: cōpositione ex p̄trariis nō obstante. hoc enim cōiter p̄uenit tam reprobis q̄ beatis. Et ulterius ex hoc q̄ anima ad statū glorie sublimabit: decens erit vt corpus ei vnitū ad talem glām que tali corpori deceat et qua p̄porcionale fiat anime sublimetur. Ad hoc autem q̄ corpus sit p̄fecte subiectū anime nec eam impediāt ab actu glorie quattuor requirunt. quorū duo p̄tinent ad sensū. alia duo p̄tinet ad motū. Quo ad sensū enim necessariū est q̄ corpus sit facile receptibile sensibiliū species: et ad hoc disponit claritas. Aliud q̄ non sit receptibile passionū ignobiliū: et ad hoc disponit impassibilitas. Quo ad motū requirunt duo. vnū est q̄ p̄ inclinationē p̄trariā suo motori nō resistat ad q̄a disponit agilitas. Aliud est q̄ a corporibus extrinsecis p̄ que mouet ei resistentia nulla fiat: ad q̄a disponit subtilitas. De origine istarū dotū dicunt aliqui q̄ erant a deo p̄ creationē: sed mediāte beatitudine anime p̄ redundantīā scz anime in corpus suū. sicut expresse videt dicere august. ad dyoscorū dicēs. Tā potentē fecit deus animā vt eius plenissima beatitudine que in fine temporū sanctis p̄mittit̄ redūdet in inferiorē naturā q̄ est corpus. nō beatitudo que est fruētis et intelligentis p̄pria: sed plenitudo sanitatis et incorruptionis vigor. ¶ §. ii. de qualitate corporis gloriosi. ¶ Circa hoc igit attendē diligenter et subtiliter sic q̄ sicut beata anima clarissima visione illius inaccessibleis lucis fruens quadā spiritali claritate replebitur: ita per quadā redundantīā ex anima in corpus ipsum corpus suo modo claritatis sibi cōpetentis gloria vestietur. Vnde dicit ap̄ls. i. ad cor. xv. Seminat̄ corpus in ignobilitate: surget in gloria. Quia corpus nostrū nūc est opacū tunc erit clarū. Sicut ait apostolus ad philip. iii. Reformabit corpus hūilitatis nostre p̄figuratū corpori claritatis sue Et aduerte q̄ cū aliquid dicit̄ clarū duplr. aut quia peruium

Quinta pars.

sicut vitruū dicif clarū uel aqua dicif clara. aut qa lucidū sicut stella dicif clara. corpora glificata utroq̄ mō sunt clara. i. p-
uia et lucida. puia quidē sicut ait greg. sup illud iob. xxviii.
Non adeq̄bis ei aur̄; beatorū criniū corpa sibi inuicē et cla-
ritate fulgēt et puritate trāslucent: ita q̄ vniuscuiusq̄ mentē
ab alterius oculis mēbroꝝ corpulētia nō absōdet. sed pate-
bit oīm oculis. ipsa etiā corpis harmōia sic q̄ vnusquisq̄ erit
p̄spicabilis alteri. sicut nūc nō pōt esse p̄spicabilis sibiipsi. Et
aug. xxii. de ciui. dei. Omīa mēbra et viscera incorruptibilis
corporis nunc videmus p̄vsus necessitatis varios distributa.
qm̄ tūc nō erit illa necessitas plena/ certa/ segura/ et sempiter-
na felicitas p̄ficiēt laudibus dei. O m̄s quippe qui nunc la-
tent harmonie corporalis numeri: nō latebūt intrinsecus et
extrinsecus p̄ corpis cūcta mēbra dispositi. lucida vero erunt
corpora beatorū. sicut ait dñs math. xiii. Fulgebūt iusti sicut
sol in regno pris eorū. nūc aīa fidelis oculos cordis apiat et
dilatato mētis sinu p̄sideret ineffabilē pulchritudmē corpor-
um btōꝝ fulgebunt inquit sicut sol/ imo certe plusq̄ sol mō
fulgeat. quia fulgebūt sicut sol fulgebit post iudiciū recepta
gloria sua. i. immēsa pulchritudine claritatis. De q̄ loquens
isa. xxx. ait. Erit lux lune sicut lux solis: et lux solis septēpli-
citer sicut lux septē dieꝝ. Claritas ergo corpoꝝ beatorū exce-
det in septuplū modernā solaris luminis claritatē. Hic etiā
sciendū q̄ corpora beatorū nō equaliter erūt clara. quia cum
eorū claritas causef ex redūdantia claritatis anie in corpus
suū. q̄to aīa p̄fectius deū videt et ex diuina visione sp̄ialiter
sit clarior: tanto corpus eius maiori claritate refulget. et hoc
patenter insinuat ap̄s. i. ad cor. xv. Alia claritas solis. alia
claritas lune. alia claritas stellarū. stella enim a stella differt
in claritate. sic et resurrectio mortuorū. Vides igitur aliqua-
liter quanta sit claritas singuloꝝ corpoꝝ ex redundātia ani-
marū. Nunc vltcrius considera quanta erit ex redundantia
claritatis singuloꝝ in singulos et vniuersos in omnes: non
est dubiū q̄ quanto plura sunt lumina: tanto maior est eorū
refulgentia. Cū ergo in gloria innumerabilia sint futura cor-
pora glīosa ineffabili claritate radientia: quātus erit fulgor

btōꝝ oim in patria. Bñ ergo dicit btūs Io. apo. xxi. Ciuitas illa nō eget sole neqꝫ luna ut luceāt in illa. adhuc adde qđ ibi dem ait. Nā claritas dei illuminabit illā. Spūalis qppe claritas deitatis illuminabit aias scđm differentias meritōꝝ: et christi claritas corporalis illuminabit corpa btōꝝ. Vñ seqđ Et lucerna eius est agnus. Signū pñosticū aliquale et q̄siuestigiū huius claritatis future oñdit christus in sua transfigu ratioe. math. xvii. vbi dicit qđ resplēduit facies eius sicut sol Si tantā claritatē oñdit in corpe adhuc mortū: ut nullus eā sustinere posset aspectus. ppť qđ illi btī apli ceciderūt in facies suas stupefacti, inebriati, alienati, virtute pariter deficientes et sensu. Vñ petrus incipiēs loqui nesciebat quid diceret. q̄ta imo q̄inestimabilis et inexcogitabilis est claritatis. eius imensitas quā nunc habet in corpe glioso et cōicatione sua liberali diffundit et influit in electos. et si tanta sit futura glia claritatis in corporibus: pculdubio p̄sus incōpablis erit claritas in beatissimis aīabus. ¶ §. iiii. de scđa dote q̄ est agilitas. ¶ Aīa etiā q̄ diuina visioe fruet vltimo fini p̄iuncta expiet desiderū suū in oibus adimpletū. Et q̄a ex desiderio aīe mouet corpus: psequēs erit qđ corpus spūi ad nutum obediēt in mouēdo. Vñ dicit aug. xxii. de ciui. dei: qđ vbi cū q̄ voluerit spūs: ibi p̄tin⁹ erit et corpus. Et hoc est qđ dicit apls Seminať corpus in infirmitate: surget in virtute. Infirmitatē expimur in corpe. q̄a inualidū/pōderosū/ et graue inuenitur ad cōplendū desiderū aīe in motibus et actionibus q̄ voluerit impare: q̄ infirmitas totalr auferet a corpe ex virtute aīe deo p̄iuncte in corpus ppriū redūdante. Erit aut in eis motus nō p̄pter necessitatē: cū nulla sit in eis indigētia. q̄a nullo indigere p̄nt qđ deū hñt: sed advirtutis demōstrationē.

¶ §. iiii. de ipassibilitate. ¶ Sicut aut aīa deo fruet desiderium suū sentiet adimpletū q̄tū ad adeptionē plenariā oīs boni ita impletū erit eius desiderū q̄tū ad remotionē omis mali q̄a cū sūmo bono nullū malū pōt esse locū. Corpus igit p̄fectū p̄ aīam gliosā p̄portionabilr anie totalr libery et immune erit ab oī malo q̄tū ad actū et q̄tū ad potentiā. Quānt ad actū quidē q̄a nulla corruptō, nulla difformitas, infirmitas

Quinta pars.

debilitas/uel defectus remanebit eis. Quantū ad potētā ve
ro ga nō poterunt aliquid pati qđ sit eis molestū. uel qđ ullā
inferat eis lesionē: et ideo dicunt impassibilia. qđ tñ ipassibili
tas nō excludit ab eis passionē qđ est de rōne sensus. vtenē eni
sensibus scđm ea qđ incorruptiōis statui nō repugnāt. Ad hāc
impassibilitatē oñdendā dicit apłs. i. ad cor. xv. Seminať
corpus in corruptiōe : surget in incorruptione. Et iterū: opor
tet corruptibile hoc induere incorruptionē: et mortale hoc i
duere imortalitatē. ¶ **¶** v. de quarta dote qđ est spūalitas.
Rursus aia deo fruens pfectissime adheret ei et eius boni
tatē participabit in sūmo: fm qđ erit possibile capacitati sue
sic etiā corpus eius pfecte subdet aie et eius pprietates parti
cipabit qđ erit possibile in pspicacitate sensus et ordinatiōe
corporei appetitus et oī modo cōueniēti pfectiōi nature. Nā
vnū qđqđ tanto pfectius ē in natura: qđto eius materia forme
sue pfecti⁹ est subiecta. Vñ corpa btōrū dicunt esse spūalia si
cut ait apłs. Seminať corp⁹ aiale: surget corpus spūale. Spi
rituale quidē erit. nō ga fiat spūs. sicut quidā male intelligē
tes dixerūt. siue p spm̄ intelligat creatā spūalis. siue vētus. si
ue aer. sed ga oīno subiectū est spūi sicut et nūc dī aiale. nō
ga sit aia: sed ga aialibus passiōibus subiacet et alimonia in
diget. Patet igit ex p̄dictis qđ sicut aia hoīs ad celestiū spiri
tuū. i. āgelorū glām sublimabit: ut deū p essentiā videat: ita
corpus eius ad pprietates corporū celestiū sublimabit: ut sit
clarū/ ipassibile/ sine labore et difficultate mobile: et pfectis
sima sua forma pfectū. Et ppt h̄ dicit apłs. resurgētū corpa
celestia et sūt corpa trestria. subiūxit: qđ alia est celestiū glā
alia terrestriū. Sic aut glā ad quā sublimat aia excedit natu
ralē virtutē celestiū spūum: ita glā corporū btōrū excedit na
turalē pfectionē celestiū corporū. Est ei eorū claritas fulgēti
or. impassibilitas firmior. agilitas facilior et velocior. et spiri
tualitas nature pfectior. sicut manifestū est spūalr̄ intuenti.
Hec sunt ergo dotes glē tres aie et quattuor corporis: sicut sūt
a sanctis doctoribus assignate.

Sermo. v. de septē partibus beatitudinis
ad animā ptinētes: ptinens. p̄a. viii. ¶ **¶** i.

Anſelmus aut̄ in li. de ſilitu. xiiii. beatitudinis ptes enu-
 merat. ſeptē ad aīe et. vii. ad corpis glām p̄tinētes. Ait
 ei ſic. xiiii. ſūt beatitudinis partes q̄s finito generali exami-
 ne p̄fectius om̄s electi habebūt: et totidē miserie genera que
 tūc om̄s reprobi ſuſtinebūt. Septē beatitudinis ptes ad aīe
 glām p̄tinētes: ſūt / ſapia / amicitia / p̄cordia / honor / ptās / ſe-
 curitas / et gaudiū. Septē vero p̄tinētes ad corp⁹: ſūt / pulchri-
 tudo / agilitas / fortitudo / libertas / ſanitas / voluptas / et lōge-
 uitas. Iſta ut eſtimo ſūt q̄ p̄pter ſe et p̄pter q̄ alia queq̄ appet-
 unt. Si aut̄ in his aliqua ſūt q̄ aliqñ fui dei nō appetūt : ſed
 ſūmope in hac vita refugiūt: ut ſūt verbi gratia. pulchritudo
 corpis et voluptas. hoc utiq̄ nō eſt. q̄a naturalr ea n̄ appetūt
 ſed ne deū quō in ipſis offendūt. Nā ſi nil offentionis in deū
 p̄ ea p̄trahi poſſe certe ſentirent. uel ſe ab eternoꝝ bonorum
 amore impediri nō p̄timeſcerēt: p̄fecto iocūdius in ipſis q̄ i
 eoꝝ p̄trariis deducerent. Quicūq̄ om̄s illas beatitudis ptes
 h̄re poterit: p̄fectā aīe corpisq̄ beatitudinē poſſidebit . Par-
 tes vero miserie p̄libatis beatitudinib⁹ p̄trarie hec ſūt / inſpiē-
 tia / inimicitia / diſcordia / dedecus / impotētia / timor / triſtitia
 turpitudō / p̄deroſitas / ībecillitas / ſuitus / infirmitas / anxie-
 tas / vite breuitas . Quicūq̄ has om̄s miserie partes tolerare
 p̄tulerit ſūme corpis et aīe miserie ſubiacebit. Verū nec vnā
 illius beatitudinis : uel vnā huius miserie ptes q̄ſq̄ in hac vi-
 ta p̄fecte pōt h̄re : nec rursus ex toto ea carere. In alia vero vi-
 ta aut p̄fectā h̄ns beatitudinē: nullatenus ſubiacebit miserie
 aut ſūme ſubiacēs miserie oīmode beatitudine carebit. Qd̄
 ut totū cōprobare poſſumus p̄ ſingl̄as beatitudinis ptes per
 ordinē diſcurramus. ¶ **S.** ii. de ſapiētia. ¶ **P**rima pars beati-
 tudinis ad aīam p̄tinētis eſt ſapia. Hec aut̄ in futuravita tā-
 ta bonus erit ut eoꝝ que ſcire voluerint nihil ſit qd̄ ignorent.
 bonus enim p̄fecta q̄ deus eſt ſapiētia replebit eāq̄ facie ad
 faciē videbit. quā dum clare p̄ſpicit naturā cuiuſlibet creatur-
 re videbit potius q̄ in ſeipſa videre: que in deo melius q̄ in ſe
 ipſa conſiſtit. Tūc enim iuſti cuncta ſcient quecunq̄ deus ſe-
 cit tam ea que p̄terita q̄ ea q̄ poſtmodū ſunt futura. Ita et a
 ſingulis omnes ibi et ab omnibus ſinguli cognoſcentur. nec
 m.iiii.

Quinta pars.

quęq̄ oīno latebit q̄ patria/ q̄ gente/ qua stirpe quis fuerit ori
undus. Cū aut̄ sup̄ius dictū sit q̄ vnus cuiusq̄ mentē ab alte
rius oculis mēbroꝝ corpulētia nō abscōdet: et hic dicat a se
q̄ a singulis oēs et ab oībus singuli cognoscent̄. Pōt aliquis
mouere et q̄rere vtrū pctā q̄ feci videbūt omēs: absit hoc. Ea
enī p̄fessus sū ut delerent̄ et obliuioni darent̄ ut nulli āplius
panderent̄? Rūdet ansel. Cū tu in illa gh̄a ab omī criminū
sorde purgatus vultui dei p̄ns astiteris: ingratus ne ei pote
ris esse. p̄ tanta mīa quā tibi fecit. p̄ illis dimissis delictis. Nō
inques: et vnde inq̄ grās ages si nihil eorū vnde gratias age
re debeas in meōria tua habeas. vt igit̄ in illius laude eterna
liter iocundaris sēp de q̄tā miseria sis erutus: utputo coram
oculis mētis habebis. Cum ergo singulorū p̄scientie singulis
pateāt: audeo fateri ea queq̄ pctā cunctis electorū patere: p̄
quorū curatiōe tu deo gratiosus existes assidue. non ad tuā
p̄fusiōē: sed ad magnā dei mīam: eius quoq̄ glorificatiōē
tuāq̄ p̄gratulationē. Non enī tūc. p̄ peccatis te maior angu
stia cordis p̄meē: scelerūve tuorū magis pudēbit q̄ aliq̄ue ma
gnis olim vulneribus sauciatū: iāq̄ ex omni parte sanatum:
abolitū lāguoris molestia p̄mit. uel nūq̄ eorū que in cumis po
situs infans egit: nunc grandeūū pudet. Tunc quippe cū in
tegra sanitas/ p̄fecta mūdicia/ plena remissio/ segura omniū
offensionū impunitas tibi certo arriserit: cognitio uel reco
gnitio pctōꝝ tuorū in nullo tibi horroꝝ uel cōfusiōni magis
esse valebit: q̄ est modo beato petro ap̄lorū p̄ncipi qua chri
stus negauit abiuratio sua. uel beate marie magdalene pctā
sua: et multis aliis que sciunt̄ deuote crimina penituisse sua
Verū sup̄ hoc agnitis delictis suis uel enormi ac feda infir
mitate sua: pietas/ virtus et sapiētia medici q̄ te sanauit sub
limius a cunctis/ admirabiē/ laudabiē et magnificabiē. Laus
aut̄ et magnificentia gh̄e dei: tua si bñ aduertis gh̄a est. Sic
igit̄ patet q̄ oīm peccatorū tuorū sine dolore recordaberis: et
omēs ea sine tui p̄fusiōe videbūt: sed potius hoc ad dei mise
ricordiā oñdendā et gratiarū actionē iugiter exsoluendam.
Perpende si potes q̄ grata sit ista sapia qua tu sicut ab oībus
cognosceris: sic a te omēs et singli cognoscent̄. ¶ §. iii. de ami

cia ¶ Scda pars beatitudinis est amicicia. pfecta aut ami-
cicia: est q̄ ad inimiciã p̄uerti non p̄t. Bonũ quẽq; sic deus
om̄sq; alii boni diligũt ut eũ odio vitra habere non possint.
Quantũ nanq; seipsũ quisq; tantũ et tandũ diliget et alterũ
Cũ om̄s vnũ corpus christi sint et christus om̄m caput: nõ mi-
norĩ sese affectu amplectunt̄ q̄ vnũ corpus mēbra sibi in-
uicē copulant̄. Putas ne abundās eris in dilectione q̄n̄ hic ti-
bi fuerit in possessione. et cũ ista transferis illũ p̄teplare per
quẽ tibi oĩa bona puenere: et p̄cipies q̄ ille plus q̄ tu teipsũ
et q̄ om̄s alii se incõparabilr amet. et tu sp̄ teipsũ et sup om̄s
alios ineffabili quadã suauitate illũ amabis. Vñ augu. sup
anfel. in psologion. Si delectat amicicia diligũt deũ plus q̄
seip̄os: et inuicē tanq̄ seip̄os et deus illos plus q̄ illi seip̄os
Si igit̄ in hac vita misera iocundũ est habere amicũ verũ ⁊
fidelẽ: et delectabile est amicis p̄uivere. p̄pter qd̄ dicit sapi.
eccl̄. xxvi. Beatus qui inuenit amicũ verũ. q̄ta tunc erit iocũ
ditas / tantos / tales / et tot amicos tam p̄fecte fideliter et ve-
raciter diligẽtes habere: et ipsum fontẽ amicicie possidere.
Augu. Nulli superiori nullus inferior inuidebit. Sicut non
inuidet archangelis angeli ceteri. habebit alius alio donũ
minus: ut hoc quoq; donũ habeat nec velit amplius. Tanta
erit ibi amicicia q̄ ipsi deũ plus diligẽt q̄ seip̄os: et deus il-
los plus diliget q̄ ipsi seip̄os: et tanta vis caritatis om̄es sibi
sociat: ut vnusquisq; qd̄ in se nõ accepit: in alio se cepisse gau-
deat. ¶ 6. iiii. de p̄cordia ¶ Tertia pars beatitudinis est cõ-
cordia. Concordiã tam rarã habet hic homo ut nec ip̄e cum
aliis nec alii secũ: imo nec ipse semp̄ sibi metipsi p̄cordet. Sic
enim corpus et aĩa dissident ut quod vnũ appetit: alterũ no-
lit. Sicut ait ap̄ls gala. v. Caro concupiscit aduersus spiritũ
spiritus autem aduersus carnẽ. hec enim sibi inuicē aduersã
tur. Et ro. vii. Inueni aliam legem in mēbris meis repugnan-
tem legi mentis mee. In alia vero vita in summa consistunt
concordia. Corpus enim et anima cuiuslibet sancti: imo om-
nes iusti sibi inuicem tante erunt concordie: quante in pre-
senti sunt oculi nostri. Sicut enim oculus vnus verti non po-
test quo et alius non vertatur: sed semper in eãdem partem

Quinta pars.

volunt. sic corpus et anima vel societas illa iustorū nil poterit velle diuersū . sed eandem semp voluntatē habebunt. corpus vnum erimus. ecclesiavna. sponsa vna christi erimus quicunq; ibi erimus . ipsa dei voluntas diuersa nō erit a tua: sed sic tu quod ille sic: et ille in cunctis quod tu. Caput nāq; a corpore suo quomodo discreparet . aderit omnibus omnis sufficientia quā pficiet singulis vnanimis et plena concordia. ¶ **P**aragra. v. de honore. ¶ **Q**uarta pars beatitudinis est honor. Homo ab omnibus in vita hac appetit honorari verbis eorū aut factis. Verbis quidē ut eū collaudent. Factis autē ut sibi obediant. Sed cum honorem huiusmodi appetat tale est ac fivnus mus ab aliis laudari querit: eisq; in regimine pponi. hunc tamen honorem licet nullus sit: tamen pene nemo potest hic ad plenū habere. Nullus enī est imperator qui ab omnibus laudetur: uel ab omnibus aliis pponatur. In futuro autē iustus quisq; verum et pfectum honorē in patria psequitur. Cuiusmodi vero sit hic honor breui pferem⁹ exemplo. Ecce sit ante oculos nostros positus aliquis pauper omni solatō destitutus ulcerū et aliarū infirmitatū feditate corruptus: et omni quo tegantur a frigore tegumento nudus. hunc igitur talē tali mō iacentē in nullo semetipm iuuare valentē. si rex aliquis potentissimus transiens videret: eiusq; misertus vulneribus mederi iuberet: curatūq; suis regalibus ornamentis indutum sibi pcciperet pntari: in filiū adoptaret ac inde pcciperet ut in regno suo tāq; filius suus a cūctis haberetur. atq; in nullo quō imparet a quoq; ptradiceretur. heredēq; suum filiq; sui p prii coheredē institueret: et eū vocari noie suovellet. nonne diceres hūc magnifice et sublimiter honoratū? Et certe deus hec omnia nobis faciet. Natos enī de putredine carnis repletos multis miseris omniq; solatō destitutos: omniūq; infirmitatū passionibus obnoxios. pctōrū ac corruptibilitatis vlceribus plenos sola misericordia adductus accipiet et curabit. nos sanitati restitutos ornamentis pfecte iustitie et incorruptibilitatē ornabit. adductos ad se in filios adoptabit. regni sui consortes efficiet: et heredes filioq; suo vnigenito sibi p omnia coequali: et coomnipotenti concorpales consti-

tuet et heredes: omniq; creature iubebit ut in omni qđ vole-
mus nobis obediat. vocatosq; noie suo nos deos efficiet. Ipe
enim dicit. Ego dixi dii estis et filii excelsi om̄s. Sed ipse de
us est p̄ essentiã. tu vero p̄ participationẽ. sicut testat̄ petrus
.d.i. petri. i. Ut efficiamini diuine p̄sortes nature: ipse deus
est deificans: tu vero deus deificatus. Augusti. Ibi erit verus
honor qui nulli negabit digno: nulli conferet indigno. quia
nec ambiet ad eum vllus indignus: vbi nullus permittet esse
nisi dignus. Attende fidelis anima q̄ inestimabilis erit ho-
nor a sumo rege regum: manu ppria coronari et diademate
perhennis glorie decorari. non in mundi sterquilinio: sed in
celi palacio in cōspectu innumerabiliũ angelor̄ et sanctorũ
omniũ immortalitatis stola vestiri et regalibus indumentis
prefulgidis adornari. Vnde sapientie. v. dicif. Accipient re-
gnum decoris et diadema spei de manu dñi. ¶ §. vi. de potẽ
tia. ¶ Quinta pars beatitudinis est potentia. Verã ille po-
tentiam obtinet qui quecumq; voluerit facere potest: qđ quia
nullus hic valet facere: nec verã potest potentia hic habere.
verũ in futuro bonus quicquid voluerit facere p̄t. qm̄ ipsum
omnipotentẽ in omnibus suo voluntati p̄cordantẽ habebit.
Qñ ergo cũ tanto honore et cum ceteris prelibatis hãc ade-
ptus fuerit omnipotentia: nõ video qua ratione possit cupe-
re ampliorẽ. Om̄s enim omnipotẽtes erunt sue voluntatis: si-
cut deus sue. Nã sicut deus potest quicquid vult per seipsum
ita poterunt illi quicquid volent per seipsos. quia sicut illi nõ
aliud volent q̄ q̄ ille: ita ille volet quicquid ip̄i volẽt: et quod
illevolet non poterit non esse. ¶ Paragraphus. vii. de secu-
ritate. ¶ Sexta pars beatitudinis est securitas. In hac vita ni-
hil potest aliquis habere de quo securus valeat esse. sub eodẽ
enim momento pauper ex diuite. tristis ex leto. infirmus ex
sano. mortuus ex viuo. nec securitatẽ hic h̄z. In futuro autẽ
bonus q̄q; securitatẽ p̄fectã habebit. q̄ quicquid voluerit obti-
nebit. et nihil ex eo se amissur̄ timebit. Ber. O ciuitas cele-
stis. secreta mansio. patria totũ cōplectens qđ delectat. p̄plus
sine murmure. incolẽ quieti. homines nullam indigentiam

Pars quinta.

habentes. Oq̄ gloriosa dicta sūt de te ciuitas dei. Augu. sic
quq̄ loq̄. Ibi erit sūma securitas. secura tranquillitas. trā
quilla iocunditas. iocūda felicitas. felix eternitas. eterna be
atitudo. De hoc require supra in tertia dote anie. ¶. §. viii.
de gaudio. ¶ Septima pars beatitudinis ad aniam ptinentis
est gaudiū. Gaudiū pfectū solus ip̄e potest habere qui om̄s
p̄dictas ptes beatitudinis p̄ualet obtinere: quaz̄ nullam ho
mo hic habere potest. Patet: quia nec gaudiū sūmū. In fu
turo aut̄ bonus quisq̄ tūc oino gaudere poterit. quia pfecte
p̄dictas omnes ptes obtinebit. Quid ergo beatius isto quo
tunc replebit̄ iustus gaudio. Adhuc tñ ad cumulū beatitū
dinis sue aliud habebit̄ unde amplius gaudere possit. Quia
enī quisq̄ sic alter̄ vt seip̄m amabit: patet q̄ sic de illius feli
citate sicut de sua gaudebit. Quot et quāta gaudia quisq̄ be
atus habebit qui de tot et tantis beatitudinibus sanctorum
gaudebit. Qui si de aliis quosvt se diliget: tā ineffabilē iu
bilabit q̄tū de deo quē plus q̄ se diliget exultabit. Gaudiū
enī erit ei intus /extra/ sursū/et deorsū gaudiū circūquaq̄
Cunlibet eorū erit gaudiū supra se de diuina visōe. Intra se
de sui glorificatione. Infra se de suppliciorū infernalū eua
sione. Circa se de sanctorū āgelorū et hominum societate io
cūdissima. Extra se de mundi formositate gratissima: vbiq̄
gaudiū plenum erit. Augusti. Ibi nihil obest: nihil deest q̄
appetat̄. nihil intra quod fastidiat̄. Ibi vita sine morte. iuue
tus sine senectute. ibi lux sine tenebra. ibi gaudiū sine tristi
tia. ibi pax sine discordia. ibi voluntas sine iniuria. ibi mer
ces sanctorū tam magna est q̄ nō potest mensurari. tā mul
ta q̄ non pōt numerari. tam copiosa q̄ nō pōt finiri. tam p̄
ciosa q̄ non potest estimari. Idem. Illud aut̄ q̄ p̄mittit de
us fide nō capit̄. spe nō attingit̄. caritate nō cōphendit̄. desi
deria et vota trāscendit. acq̄ri pōt et estimari nō pōt. Ibi ni
hil q̄ amabit̄ deerit. ibi nihil desiderabit̄ q̄ nō assit. Prop̄
q̄ sicut scriptū ē isa. lii. Gaudiū et letitia inueniet̄ in ea. i. i
supna hierusalem. gratiaꝝ actio et vox laudis. Et. lxxv. Ecce
ego creo hierusalem exultationem ⁊ populum eius gaudiū.
Notate verba. Hierusalē et populus eius tanta plenitudine

gaudii pfruens: ut nō solū dicant exultatiōe et gaudio reple-
ri, uel etiā cumulari: sed magis esse ipsū gaudiū. q̄a gaudiū
oīno sup̄excedit in eis. Item. lxxvi. Letamini cū hierlm̄ ⁊ ex-
ultate cū ea. Om̄s qui diligitis eā gaudete cū ea gaudio uir-
uerſi: qui lugebatis sup̄ eā ut suggatis et repleamini ab ubere
p̄solatiōis eius: ut mulgeatis et delitiis affluatis ab oīmoda
gl̄a eius. Vñ bene et deuote loquēs ansel. de hoc gaudio ait
Cor humanū. cor indigens. cor expertū. erūnas/ imo obrutū
erumnis q̄tū gauderes si his oībus abundares. Interroga in
tima tua si capere p̄nt gaudiū suū de tanta beatitudine sua.
Sed certe si quis alius quē oīno sicut teipsum diligeres: idem
gaudiū eandēq̄ beatitudinē haberet: duplicaret gaudiū tuū
q̄a nō minus de illius bono q̄ de tuo gauderes. Si uero duo
uel tres uel multo plures idiplū haberet: tātū inde p̄ singlis q̄
tum p̄ teipso gauderes: si singulos sicut teipsum amares. Er-
go in illa p̄fecta caritate innumerabiliū angelorū et hominū
ubi nullus minus diliget aliū q̄ seipsum: non aliter gaudebit
quisq̄ pro singulis q̄ p̄ seipso. Si ergo cor hominis uix capiet
gaudiū suū de tanto bono suo: quō capax erit tot et tantorū
gaudiorū. Et utiq̄ quantū quis diliget aliquē: tantū de bono
illius gaudet. sicut in illa p̄fecta felicitate unusquisq̄ sine cō-
paratione deū q̄ se et omnes alios secum: Ita plus gaudebit
absq̄ dubitatione de felicitate dei q̄ de sua et oīum aliorū se-
cum. Sed si deum sic diligit tota mēte/ toto corde/ ut tñ tota
mens/ totū cor/ tota aīa nō sufficiat dignitati dilectiōis dei.
nec dignitati gaudiorū. Non ergo totū gaudium intrabit in
gentes: sed toti gaudentes intrabunt in gaudiū. Peto domi-
ne medes intus inde mens mea. loquat̄ lingua mea. aruet il-
lud cor meū. fermocinet̄ os meū. esuriant illud anima mea. si-
tiat caro mea. desideret te tota substantia mea: donec intres
in gaudiū domini dei mei. Predictis septē beatitudinis par-
tes ad tres dotes aīe sup̄ius enumeratas p̄nt reduci. Nā sapi-
entia ad primā dotē reducitur. amicitia/ p̄cordia/ et gaudium
ad sc̄dam. honor/ potestas/ et securitas: ad tertiā.

(Sermo. vi. de septē ptibus beatitu-
dinis corporis: p̄tines §. xi. ¶ §. i.

ad suā felicitatē tardiores aut grauiores efficere deberēt: ni-
 mirū eorū p̄fortiū potius abhorrent q̄ appeterent. ¶ §. iij.
 de fortitudine. ¶ Tertia pars beatitudinis ad corpus p̄tinē-
 tis est fortitudo. p̄stabit viribus q̄cunq; meruerit āgelicis ci-
 uibus sociari intantū ut nullatenus illis quicq; obsistere vale-
 at. uel si mouēdo quid aut euertēdo voluerint a statu suo q̄n-
 ilico cedat. nec in eo q̄ dicimus maiori laborabūt conatu q̄
 nos mō in oculorū motu. Neq; similitudo illa āgelorū nostro ca-
 dat ab aio quā adepturi sumus in futuro q̄tinus si in hac for-
 titudine aut in his q̄ dicturi sumus. Exemplū aliud nō occur-
 rit. uel ipsa p̄ quā angelis adeq̄bimur ad ea cōprobāda p̄sit.
 Sic igit̄ in quibus angelos valere p̄stat n̄ra nihilominus for-
 titudo valeat. Neminē aut̄ qui dubitet puto existere angelos
 ea q̄volunt fungi fortitudine. Cū igit̄ similes eis fuerimus nūq̄
 imbecilliores illis erimus. In futuro igit̄ iustus sic fortis erit
 ut etiā si velit terrā cōmouere possit. Sed fortasse q̄reret ali-
 quis. quid nobis tūc illa fortitudo p̄stabit cū singulis tāta re-
 uerētia ut p̄ueniētius nequeāt vbiq; dispositis nil mutandū:
 nil euertendū: nil standū sit in quo vires suas quis exercere
 possit. Qui hoc dicit attēdat. q̄ nō sp̄ oibus q̄ habemus et q̄
 nos nō parū h̄re gaudem⁹ acti uimur: verbi grā. Ipso visu po-
 testate aliq̄ nōnullarū scia rerū. Sic et de multis aliis in hunc
 mod. Sic et tūc de q̄ agim⁹ fortitudine erit. Sola nāq; posses-
 sio ei⁹ ḡta nob̄ erit. et exultatio grādis. licz ī actu nō sit nobis
 necessaria. Cūctis ut dictū ē in suo statu p̄uenient aptat̄ hec
 eadē q̄stio si aut de velocitate aut de alia btitudis pte moue-
 atur: hac solutōe si n̄ aptiorē lector inuenerit dissoluat. ¶ §.
 iij. de libtate. ¶ Quarta pars btitudis ad corp⁹ p̄tinētis ē li-
 btas. lib̄ ē q̄ cogi nō pōt ad ea q̄ nolit/ nec p̄hiberi pōt ab ea q̄
 velit. Sed qs in hac vita hāc libtate possit h̄re. qs nō quotidie
 patif̄ qd̄ nollet. qs assequat omē qd̄ vellet. In fuso aut̄ q̄cun-
 q; āgelis assilabunt eorū q̄ libtate necēio assequēt. Itaq; sicut
 āglis nihil obsistit. nihil eos īpedire pōt v̄l p̄stringē: qn̄ p̄uelle
 suo cūcta lib̄rime penetrēt. Ita n̄ erit obstacūm qd̄ nos retar-
 det. nulla clausura q̄ nobis aliq̄tenus obstet. nō elementū qd̄
 nobis ad velle nostrū p̄nū nō extet. Amplius dñicum cor-
 pus cui corpora nostra paulus configuranda testatur clauso

Pars quinta.

sepulchro a mortuis resurrexit. Hoc etiã ad discipulos clausis ianuis palpanđū introiuit: nobis quoq̄ in hoc future libertatis documentū grande reliquit. In illa vita si bonus fuerit uel paties qđ nolit: sed agere p̄mitteſ q̄cunq̄ uoluerit. ¶ §. v. de sanitate. ¶ Quinta pars beatitudinis ad corpus ptinent est sanitas. Misericordie uero infirmitas illa hō ab ortu suo care re: hanc aut̄ incipit tolerare. Ex quo ei nascit̄ primavox eius indicat qđ patiat̄. Mox nãq̄ incipit esurire, sitire, lacescere: suis in p̄anis sordescere. Hic cecus, uel surd⁹, mutus, uel claud⁹ cardiacus, uel scabiosus, leprosus uel palitic⁹: alio uero morbo efficiť infirmus. qđ tñ eius infirmitas quibusdã medicamentis leniri pōt: nō sūme infirmitati subiacet. Verū in futuro sic sanus erit qđ nullatenus infirmabit̄: sed summa sanitate fruet̄. De hac sanitate quid melius dici pōt qđ qđ psal. canit. Salus iustorū a dño. Verū de ista sanitate quã in futuro seculo habebimus qđ exemplū afferre queã: ut qđ sit intelligat̄: nō video. quia nil sanitatis qđ ei cōparare possim aut ego in me aut aliquis in mortali corpore carne degens sensit in se. In futuro aut̄ absterget deus omnē lachrymã ab oculis sanctorū et iã nō erit amplius neq̄ luctus, neq̄ clamor, neq̄ ullus dolor: qđ p̄ma transierūt et nō esurient neq̄ sitient āplius neq̄ cadet sup illos sol nec ullus estus. qm̄ dextera sua deus teget eos et brachio suo sancto defendet illos. Quid igit̄ eis nocere poterit quibus dextera dei tegmentū erit? Qualis autē sit illa sanitas scio me nec meo nec alicuius sensu uel expimēto accepisse. credere tñ licet et incūctanter astruere sanitatē uite sufe: ita iugē incōmutabilē ac iuolabilē fore ut ineffabili quadã dulcedine totū hoīem repleat: et om̄e qđ alicuius i se vicissitudinis et mutabilitatis et lesionis suspiciōnē p̄tendere queat: pcul arceat ac repellat. ¶ §. vi. de uoluptate. ¶ Sexta pars beatitudinis ad corpus ptinētis est uoluptas. hãc cū in hac uita hoīes querūt nō nisi p̄ anxietatē inuenire queūt. Cūq̄ ad id puenerit qđ uoluptatē putant: nō nisi laborãdo eo p̄frui valent: quo si etiã imoderatius vsi fuerint rursū eis in anxietatē p̄uertit̄. Post hanc uero uitam aut in oīmoda uoluptate sunt: aut oīmoda replebunt̄ anxietate. Sicut enī fer

rum ignitum quæ sui parte retinet ignem. sic in se boni voluptatem: malivero sentient anxietatem. Hanc voluptatem neminem inuentum esse puto qui eam ut est senserit vel gustauerit: ut illius saporem vel habitudinem aliis declarare possit. Sit tamen ante mentis oculos (exempli causa) homo aliquis qui tam in ipis oculorum suorum pupillis quam et in singulis membris ferrum ignitum: et candens infixum habeat: ut nec medulle nec intestina: nec omnino quidquam in corpore eius cruciatus immanitate careat. uel eam leuius quam in oculis sentiat. Quid dicam angustias. Quis istum sane mentis estimet inter ista. Eodem modo: sed penitus contraria consideratione in illa vita futura delectatio quedam inestimabilis bonos inebriat: et inestimabili dulcedine sui totos eos inenarrabili quadam exundantia faciabit. Quid dixi totos oculi/ aures/ manus/ os/ nares/ guttur/ cor/ iecur/ pulmo/ ossa/ medulle/ exta: etiam ipsa et cuncta sigillatim et singula membra eorum mirabilis delectationis et dulcedinis sensu replebuntur: ut homoverere totus torrente voluptatis dei potest: et ab ubertate domus eius inebrietur.

¶ Paragraphus septimus: quod non erunt ibi delectationes carnales.

¶ Hoc autem aduertendum est quod non erunt ibi delectationes carnales siue delectationes que consistunt in usu corporaliu ciborum et uenerorum. quoniam ista ad vitam animalè pertinent: et sunt nobis brutisq communes. Sed sunt ibi delectationes altissime/ purissime/ nobilissime: in quibus cum angelis/ sanctis communicamus que consistit in iocundissima dei uisione et suauissima fruitione que nobis et angelis est communis. Unde math. xxii. In resurrectione neque nubent neque nubentur: sed sunt sicut angeli dei. Quod autem in futuro seculo non utantur cibis et ueneris patet Remota enim vita corruptibili: necesse est remoueri illa que corruptibilitate deseruiunt. Manifestum est autem quod usus istorum corruptibilitate deseruit. Sumunt enim cibi uel propter nutrimentum ut uitetur corruptio: que possit accidere ex corruptione humidi naturalis. uel propter augmentum: ut perueuiat corpus ad debitam quantitatem. Sed neutrum istorum erit in patria. quoniam omnes erunt incorruptibiles et omnes indebita quan-

Pars quinta.

titate corporum resurgunt, sicut dictum est supra, ergo usus ciborum non erit ibi. Similiter comixtio maris et femine corruptibili vite deseruit. Ordinatur enim ad generationem ut per eam perseveretur in specie, quod non potest in individuo conservari. Cum igitur omnes homines in futuro sint incorruptibiles: nulla erit tunc hominum generatio. Si autem dicas quod tunc erit usus ciborum et venereorum: non propter conservationem vel propter augmentum corporis: nec propter conservationem speciei vel multiplicationem hominum sed solum propter delectationem quam in illis actibus existit: ne desit aliqua delectatio hominibus in ultima remuneratione. Patet hoc inconuenienter et irrationabiliter esse dictum, quia prestat quod illa vita beata ordinatior erit quam presentis vita. In hac autem vita inordinatum et vitiosum est si quis utatur homini cibis et venereis: propter solam delectationem et non propter necessitatem sustentandi corporis vel precorandis. Nam delectationes que sunt in predictis actionibus: non sunt fines actionum: sed magis econuerso. Est ergo ordo pro posterius et indecens si operationes propter solas delectationes exercentur. Nullo igitur modo hoc ponendum est in beatis quorum vita ordinatissima debet esse. ¶ **§. viii.** in quo excluduntur errores quidam. ¶ **P**er hoc autem excluditur error iudeorum et sarracenorum qui ponunt et estimant quod homines post resurrectionem cibis et venereis utentur: sicut et nunc, quos etiam quidam christiani heretici sunt secuti: ponentes regnum christi futurum in terris terrenum decem mille annis. In quo spacio temporis dicunt eos qui tunc surrexerint immoderatis sine cibis et venereis vacaturos. In quibus cibis sit tantus et potus ut non solum nullam modestiam teneant: sed modum quoque ipsius credulitatis excedunt. Sed ista nullomodo nisi a carnalibus credi possunt: qui sola carnalia sapunt: et spiritualia et eterna minime gustauerunt. ¶ **P**aragraphus. ix. ubi agitur in contrarium. ¶ **S**unt autem aliqua que huic opinioni suffragari videntur. Primo quidem, quia adam in statu innocentie vitam habuit immortalis, et tamen si stetit et cibis et venereis usus esset, cum illi dictum sit: de omni ligno paradisi comede. Et crescite et multiplicamini etc. Item christus post resurrectionem legitur comedisse, luce ultimo. Cum

aliozisset coram
nisi a dicit petru
a dicit et dicit eun
dicit proordinatis
nus cum eo post
regis etc. Sum
ca que ciborum vi
turo. Dicitur enim
noceat hoc conu
te. Et quod intelligi
ter et hoc quod leg
pateram et auster
ca. Item ita. lxxv. Et
dicitur me bibent
aliam futurum
nos eorum noui
tes. xvi. Non bi
tem illum. cum
resurxi. Et luce.
pater meus reg
in regno meo
thorumis quos
referens fruct
pulo eius. Id est di
monia velu et u
tus ceteri mort
rui. Ex predicto
maxi videt. ¶
omnia sane inte
permo obicit d
fectione quan
cta humana u
buc inchoata
ris hanc hanc
multiplicatio
resurrectione

manducasset coram discipulis sumens reliquias dedit eis. Et actuū .x. dicit petrus hunc scilicet iesum. deus suscitauit tertia die et dedit eum manifestū fieri nō omni populo: sed te sibus preordinatis a deo: nobis qui manducauimus et bibimus cum eo postq̄ resurrexit. Item actuū p̄mo. conuescens p̄ cepit eis r̄c. Sunt etiam auctoritates multe in scriptura sacra que ciborum vsus videtur nobis p̄mittere in illo statu futuro. Dicitur enim isa. xxv. Faciet dñs omnibus populis in monte hoc conuiuū pinguiū medullatoꝝ vindemie defecate. Et q̄ hoc intelligi debeat de statu post resurrectionem: patet ex hoc quod sequitur. Et precipitabit deus mortē in sempiternum. et auferet dominus omnē lachrymā ab omni facie. Item isa. lxxv. Ecce serui mei comedent et vos esurietis. ecce serui mei bibent et vos sitietis r̄c. Et q̄ hoc referendum sit ad statum futurum: patet ex hoc quod postea subditur. Ecce creo celum nouū et terram nouam. Item dominus dicit mathei. xxvi. Non bibam amodo ex hoc genimine vitis vsq̄ in diem illum. cum illud bibam vobiscum nouum in regno patris mei. Et luce. xxii. Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum: ut edatis et bibatis super mensā meam in regno meo. Item apocali. xxi. dicitur: q̄ ex vtraq̄ parte fluminis quod erit in ciuitate sanctorum: erit lignum vite afferens fructus duodecim per singulos menses. Et. xx. capitulo eiusdē dicitur. Vidi animas decollatoꝝ p̄pter testimoniu iesu et uixerunt et regnauerūt cum christo mille annis: ceteri mortuorū non vixerūt donec p̄summarent mille anni. Ex p̄dictis omnibus p̄dictoꝝ hereticoꝝ opinio confirmari videtur.

S. x. in quo soluentur obiectiones. **S.** Sed hec omnia sane intelligentibus non est difficile soluere. Quod ei primo obicit de adā nullā habet efficaciam. adam namq̄ p̄fectionē quandam habuit personalē. nondū tamen erat p̄fecta humana natura multiplicatōe hūani generis: nondū ad huc inchoata. Institutus ergo fuit adā in tali p̄fectiōe q̄ generis hūani p̄ncipio cōpetebat. et ideo oportuit q̄ generaret ad multiplicationē hūani generis. Et p̄ p̄seq̄s q̄ cibus vteret. Post resurrectionē autē natura hūana totalr erit p̄fecta: electorū

Pars quinta.

numero iam cōpleto. Et ideo generatio tūc nō erit nec vsus etiā alimēti: ppter q̄b et alia erit immortalitas resurgentium et alia que fuit in adā. Resurgentes enī sic erūt imortales vt mori nō possint: nec eorū aliquid possit resolui. Adā autē sic fuit imortalis ut possset nō mori: si nō peccasset. et possz mori si peccasset. Eius autē mortalitas sic poterat p̄seruari/ nō q̄ nihil resolveret ab eius corpore: sed ut p̄tra resolutionē humidi naturalis subueniri possset p̄ ciborū necessariā sumptōnem: ne corpus eius ad corruptionē veniret. Quod autē obicitur de christo qui post resurrectionē comedit nō ppter necessitatē: sed ad demonstrandū sue resurrectionis veritatem. Cibus autē ille quē sumpsit nō fuit p̄uersus in carnē eius: sed in piacentē materiā resolutus. Hec autē comedēdi causa non erit in resurrectione cōmuni. Auctoritates vero q̄ vident̄ p̄mittere ciborū vsū post resurrectionē: spūaliter intelligende sunt. Nā scriptura diuina paruitati nostre intelligētie condescendens: pponit nobis spūalia sub similitudine sensibilium: ut animus noster sensibilibus assuetus ex his q̄ nouit surgat ad incognita q̄ nō nouit: ut p̄ hoc q̄ sit nota diligere discat et in cognita amare. Et p̄ hūc modū delectatio q̄ p̄sistit ī cognitio ne sapie et assūptio veritatis intelligibilis in intellectū nostrū p̄suevit p̄ vsū ciborū in sacra pagina designari. scdm illō puer. ix. qd̄ de sapia dicit̄. Miscuit vinū et posuit mensā suā et insipientibus locuta est: venite et comedite panē meū et bibite vinū qd̄ miscui vobis. Et eccl̄i. xv. Cibauit enī panē vite et intellectus et aq̄ sapie salutaris potauit illū. De ipsa etiā sapientia dicit̄ puer. xii. Lignū vite est his q̄ apprehenderūt eā. Auctoritates igit̄ allegatē nō cogūt nos dicere q̄ sci post resurrectionē cibis vtant̄. hoc tñ qd̄ positū est de verbis dñi mathei. xxvi. pōt intelligi ut referat̄ ad hoc q̄ ipse cū discipulis suis post resurrectionē suā comedit et bibit. nouū quidē vinū. i. nouo mō. sed nō ppter necessitatē s̄z ad sue resurrectionis demonstrationē. Et dicit̄ in regno patris mei. quia in resurrectione christi regnū imortalitatis demonstrari cepit. Qd̄ autē dicit̄ in apo. de mille annis. dic q̄ p̄ mille annos intelligitur totū tps ecclie in quo martyres regnāt cū christo ⁊ alii

sancti tam in pñti ecclā q̄ regnū dei dicūt: q̄ etiā in celesti pa-
 tria q̄tū ad aias . millenarius enī p̄fectionē significat. Sic er-
 go manifestū est q̄ scī post resurrectionē nō vacabāt cibis et
 potibus neq̄ veneris actibus. Ex quo sequit̄ q̄ om̄s occupa-
 tiones actiue cessabūt q̄ vidēt̄ ordinari ad vsū ciborū et ve-
 nereorū: et ad alia q̄ corruptibili vite sunt necessaria. Sola er-
 go occupatio p̄templatiue vite remanebit. Inde est q̄ dicitur
 luce. x. Optimā partē elegit sibi maria q̄ nō aufereť ab ea in
 eternū. ¶ §. xi. de longēitate ¶ Septima pars beatitudinis
 ad corpus p̄tinētis: est longēitas. hec corporis beatitudinē p̄-
 ficat et p̄sumat. tūc enī primū om̄s p̄dictas beatitudinis par-
 tes corpus habere pōt: cū ea sine amissione retinere valeat.
 Nā si eas haberet et tñ moriēdo amitteret: qd sibi eas habu-
 isse p̄desset. ac longēitatē p̄fectā habere nō pōt q̄ aliqñ mo-
 riturus est. q̄tūlibet enī diutius viuat somniū esse sibi videt̄
 om̄e qd̄ vixit cū moriēť. nō ergo longēitatē hō hic habet qui
 aliqñ moriēdo necessitatē inevitabilē habet. sed q̄ nūc bñ vi-
 xerit: in futuro longēitatē habebit. quia viuet q̄tū et deus.
 Si ergo longa et salubris vita diligēt̄: ibi est eternitas sana et
 eterna sanitas. quia iusti in p̄petuū viuēt et salus iustorum a
 dño. Aug. Vacabimus et videbimus. videbimus et amabi-
 mus. amabimus et laudabimus. Ecce quid erit in fine sine fi-
 ne. Nā quis alius noster est finis nisi puenire ad regnū cuius
 nullus est finis. Nā scriptū est luc. i. Regni eius nō erit finis
 Ad illud regnū eterne beatitudinis nos p̄ducit q̄ fidelibus
 suis dicturus est in iudicio. Venite bñdicti patris mei: pos-
 sidete paratū vobis regnū a p̄stitutione mūdi. Iste septē bea-
 titudinis partes ab āselmo p̄dicto reducunt̄ ad quattuor do-
 tes corporis sup̄ius assignatas. Nā pulchritudo reducīt̄ ad
 claritatē. fortitudo/sanitas/longēitas: ad impassibilitatē.
 libertas et voluptas: ad subtilitatē. agilitas autē pp̄rio noīe
 nūcupat̄. Hec sunt. xiiii. partes beatitudinis quas beatus an-
 selmus enumerat licet nō eodē ordine p̄sequat̄.

¶ Sermones de quattuor no-
 vissimis finem habent.